

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
4 Septembre st. v.
16 Septembre st. n.

Essé in fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 36.

ANUL XIX.
1883.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 25 lei.

Lucia.

(După Alfred de Musset.)

Scumpi prieteni, după mörte,
Pe mormântul meu plantați
Salcia, ce 'n umbră-i pórtă
Jalea morților uitați!
Frunza-i palidă mi-e scumpă;
Ea va plânge cu amar;
Umbra ei va fi ușoră
Pe mormentu-mi solitar!

Într-o sêră eram singuri, m'aseqasem lângă ea,
Plecând fruntea pe-ai mei umeri, mâna-i albă rătăcea
Pe clăvurul melancolic, și cu ochii 'n reverie,
Îngănă cu vocea-i dulce o plăcută melodie.
Nu eră de cât un murmur, ca mistericul suspin,
Ce s'aude când zefirul și cu frunzele se 'mbin;
Er plăcerile ascunse printr'o nöpfe 'ntristătoare,
Isbucnind din flori, din erburi, se 'ntreceau sê ne 'mpresóre;
Arborii cu trunchiul verde și stejarii 'mbetrâniți.
Se 'nclinau plângend în umbră, ca și noi erau zdrobiți!
Treceam nopțile 'mpreună: ca or când și 'n aceea sêră
Respiram parfumul dulce sub un cer de primăveră;
Vânturile erau mute, ne uitasem de dușmani,
Eram singuri, stam pe gânduri, aveam cinci-spre-zece ani.
Ficsam ochii spre Lucia, eră palidă, pierdută;
P'êru-i blond cu fire de-aur, brăzdă fruntea-i abătută!
Nici odată ochi mai lăngeqi n'au lucit pe-un cer mai pur
Și nici n'au pëtruns mai liber prin poeticul azur.
Frumusețea-i răpitoare me făcea sê n'am în lume,
De cât numai amintirea ce-a rămas după-al seu nume.
O iubiam, dar ca pe-o soră, și în față-i când priviam,
Ochii-mi se 'nclinau ș-asupă-i sê-i ridic nu îndrăzniam.
Amândoi stam în tăcere, mâna-mi atingea pe-a sa,
O priviam... eră frumósă; însă inima-mi visă...
Și la fie-ce mișcare eu simțiam ce 'nriurire
Pot sê aib' asupra noastră visele de fericire:
Tinerețe și 'n privire, tinerețe și în plect!
Pe un cer cusut cu fluturi, Luna 'n haină azurie,
Aruncă pe trista-i frunte o privire arginție;
Er în cêsul când natura și poeții se deștept,
Ea cântă!... Oh! Nici odată n'a cântat un glas mai pur,
Și nici n'a sunat mai dulce prin poeticul azur!

Armonie!... Armonie!... Flică scumpă a durerii,
Tu ce-adesea în iubire porți balsamul mângâierii;
Tu ești limba cugetării, ești al inimei balsam!
Ah! De câte ori prin tine, gândurile ce purtam,
Nu aflau într'al ei cântec un răspuns de mângâere!
... Cine póte ins' a dice: că 'n divinele-ți suspine,
Un copil născut din umbră, află singura-i plăcere?...
Tu, ești dulce ca și glasul-i; dar mai tristă decât mine!
Veqi o singură privire, veqi o lacrimă de-amor;
Însê restul e misterul nesciut de muritor!

Eram singuri, stam pe gânduri, ficsam ochii spre Lucia,
Al romanței sale echo vibră 'n golul depărtat...
Și pe frunte-i erau scrise gânduri mari ca vecinicia,
Er în plect ardea în flacări un dor sfânt, nestrămutat!
— Tu plângeai, copilă scumpă, și pe buza-ți tremurândă
Me lăsați sê scriu sărutul de pe gura mea ardendă.
Nu eră de cât durerea-ți ce primiă sărutul stins,
Și regretul ce remase într'o inimă 'ntristată.
Și precum zimbai în brațe-mi rece și discolorată,
Tot astfel după o lună în mormentu-ți ai descins!...
Mórtea ta a fost un zimbet dulce ca și viêța ta...
Ai sburat, te-ai dus la ceruri și eu nu te pot uită!

Sfânt mister, sub care dörme scumpa nevinovăție,
Cânturi, vise de iubire, glume, jocuri de copii;
Voi plăceri neînțelese, ce-aveți lumea 'mpărăție,
Ôre, pe-ale căror aripi sburau tălnici melodii.
Fericiri d'abiă simțite, spuneți, ce ați devenit?...
Dörmă pacea 'ntr'al teu suflet scump copil ce 'n altă lume
Ai plecat sê cauți odihna, ce 'ntre ômeni n'ai găsit!
O! Adio!... De-aqi 'nainte nu mai am de cât un nume,
Singura mea mângâere și unicul meu amic.
Din trecuta fericire, nu mi-a mai ramas nimic,
De cât numai suvenirea și speranța 'n Dumnezeu!...
... Astfel ea përi din lume, astfel am ramas și eu...

Scumpi prieteni, după mörte.
Pe mormântul meu plantați
Salcia, ce 'n umbră-i pórtă
Jalea morților uitați.
Frunza-i palidă mi-e scumpă;
Ea va plânge cu amar;
Umbra ei va fi ușoră
Pe mormentu-mi solitar!

Th. M. Stoene

„Karlsbader Leuchtkugeln“, Dec. mit der grossen goldenen Medaille „Virtuti et ingenio“ am Bande des königl. sächsisch. Albrechtsordens, der Victor-Emanuel-Medaille, der Dante-Medaille, dem goldenen Kreuze für Kunst und Wissenschaft, der Medaille der Stiftung des Barons Agnières, dem St. Ludwigs-Preise u. s. w. Ehren-Cavaliere Ihrer Hoheit Marie von Lusignan, königl. Prinzessin von Cypern, Jerusalem und Armenien, Offizier des Ordens der italienischen Krone, Ehren-Offizier der Fratellanza militare in Santa Croce sull' Arno, Comthur des Melusinen-Ordens, Gross-Comthur des italien. Weissen Kreuzes, Gross-Kreuz des Erlöser-Ordens von Jerusalem, Ehren-Mitglied der nationalen belgischen Gesellschaft vom Rothen Kreuz, der Academie der Wissenschaften in Neapel, der Quiriten in Rom, der Dante-Gesellschaft in Bassano, der K. Academie „La Stella d'Italia“ in Chieti, des Circolo Frentano und des Enciclopedia in Larino, des Circolo Promotore G. B. Vico und der Propaganda di Scienza Popolare „Luce e Verità“ in Neapel, des Areopags der Decorirten aller Nationen in Neapel, der K. Gesellschaft Wohlverdienter Italiener in Palermo, des Wissenschaftlichen Instituts der Commandeure des Südens, der Academie Mont-Réal und der Spanisch-Portugiesischen Academie in Toulouse, der ritterlichen Rettungsgesellschaft der See-Alpen in Nizza, der K. Spanischen Hospitaliterritter in Madrid u. s. w. Ehrenpräsident des Instituto Umberto I in Livorno, der italien. Frauen-Academie und des Dante-Instituts in Neapel, der gelehrten Gesellschaft Alessandri Manzoni in Monteleone, der Juristenschule in Rom, Laureat der Europäischen wissenschaftlichen Gesellschaft in Paris“. Va să dică dl Uli Schantz e un savant — serios!

Patru-deci mii ruble pentru un Coran. Principele moștenitor al Bockarei, Said-Abdul-Agat-Khan, vizită acum câteva zile, însoțit d'o numerosă suită, biblioteca imperială publică din Petersburg. Când i se arătă aci principelui Coranul, care fu luat de Ruși la ocuparea Samarcandei și dus la Petersburg, el cădă împreună cu totă suita la pământ și făcu o rugăciune înaintea Cărții sfinte, care este udată de sângele fiilor lui Ali, ginerele lui Mahomed. Principele offeră apoi 40.000 ruble pentru acest Coran, dar țarul i promise să-i dăruiească cartea sfântă.

În contra căldurii. „Figaro“ publică următoarele în contra căldurii: „Vrei să ai recore în apartamentul d-tale? Pune la toate ferestrele transparente mobile de pânză grosă de impachetat, pe cari le vei muia în apă de mai multe ori pe zi; pune-le apoi la locul lor fără să le storci. Aerul, trecând prin această umedă, va deveni rece și vei avea recore în casă“.

Mulțămită publică. (Înceiere.) 62) Sucăva: Dl Nicolae Galiu, paroc 2 abon., dl dr. A. Dașchievici, profesor 6 abon., dl George de Pruncu 2 abon., dl Const. Schinteuță 2 abon., dl T. V. Stefanelli 6 abon., dl Stefan Ștefurea 2 abon., dl Vasile Voicu 2 abon. 63) Timișoara: Dl P. Opriș 6 abon., dl Paul Rotariu, advoc. 2 abon. 64) Turnu-Severin: Dna A. Arsentie, directoară la școala de fete 3 abon., dl Iosif Bădescu locot. 2 abon., dl Const. Tapirdea 7 abon. 65) Valenii de Munte (România): Dl Alecu Stănescu 5 abon. 66) Vicov-de-sus (Bucovina): Dl Dimitrie Onciul 5 abon. 67) Viena: Dl Ilie B. Gerghel, stud. fil. 27 abon., dl Sava Popovici, protopop 2 abon., dl Dumitru Puhaci, stud. med. 13 abon. 68) Vilancea (Bucovina): Dna baronessă Eufrosina Hurmuzachi 16 abon. 69) Zernesci: Dl Traian Mețian, paroc 4 abon. Cu ocaziunea acăsta

ne ținem de datorință a exprima mulțămitele noastre următoarelor p. t. dămne și domni, cari au înscris pe listele de abonament oferte benevole în favorul Societății noastre: 1) Bistrița: Dna Maria Bejan 1 fl., dșora Nina Cimbulea 1 fl., dna Maria Franc 1 fl., dna Ida Pavel 1 fl. 2) Săliște: dl Ilie Banciu 1 fl., dl Ioan Comșa jun. 1 fl. În sfârșit sântem datori a da expresiune mulțămitei noastre și pe acăsta cale comisiunii, care a fost însărcinată cu conducerea lucrărilor almanachului și cu deosebire presidentului acestei comisii, dlui drd Const. Popas pentru activitatea ce-a dezvoltat-o în acăsta întreprindere. Mulțămind încă odată tuturor acelorora, cari ne-au spriginat în edarea „Almanachului“, rugăm pe onor. public, să nu ne lipsescă nici în viitor de atenția sa binevoitoare, căci spriginul seu ne îndemnă, să progresăm pe calea, ce-am apucat.* Viena 11 iulie 1883. Pentru comitet: I. T. Mera president. Silvestru Moldovan secretar.

* Exemplare din „Almanach“ se mai află de vândut la Societatea „Rom. Jună“ Viena, VIII Lange Gasse 4 cu prețul de 2 fl. 15 cr. v. a. său 5 lei 70 de bani.

Ghicetură de puncte magice

de Veturia Lazar Parcureșan.

	1	.	1	
2	.	.	.	2
3	.	.	.	3
4	.	.	.	4
5	.	.	.	5
6	.	.	.	6

1—1. Litera inițială a numelui unui renumit poet român.

2—2. Oraș pe piscul muntelui „Everest“.

3—3. Un fluviu în Spania.

4—4. Un vulcan în Italia.

5—5. Beutură.

6—6. Cuvintele poetului amintit cu asta literă începe.

Terminul de deslegare e 27 septembrie. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea ghicitei de șac din nr. 23:

D'un gróznic foc de s'ar incinge
Pământ și cer și stele:
Eu aș fi în stare a le stinge
Cu lacrimile mele.

I. N. Iancocescu.

Deslegare bună ni-au sosit dela dămnele și domnișorele: Elena de Orbonaș, Virginia German, Emilia Onciu n. Ciavoschi, Iconia Borca, Marița Lupan, Cornelia Raduțiu, Maria B. Cornea, Ana Manovici n. Todea, Nina Muntean, Amalia Crișan și dela dl Petru Vale.

Premiul fu dobândit prin dna Nina Muntean.

Călințarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Duminecă	4 16		Mart. Vavila.	5 41	6 6
Luni	5 17		Prof. Zacharia.	5 42	6 5
Mărti	6 18		Arch. Mihail.	5 44	6 2
Mercuri	7 19		Mart. Sozot.	5 45	6 1
Joi	8 20	(†)	Nasc. Maicii Dlui.	5 46	5 58
Vineri	9 21	†	Sf. Ioachim.	5 47	5 57
Sâmbetă	10 22		S. Minod. Mitrodora.	5 50	5 56

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală.